didžioji jos dalis patenka į piltinį gruntą ir tęsiasi po esamo pastato pamatais Š kryptimi. 3,2 m gylyje fiksuotas šlapio, durpingo grunto sluoksnis. Apie 50 cm sluoksnis datuojamas XVI a. pabaiga – XVII a. Žemiau – geltono smėlio sluoksnis – įžemis, fiksuotas H_{abs} 131,55 m. Šurfas giliausioje vietoje tirtas iki 3,85 m gylio nuo žemės paviršiaus (4 pav.).

Tyrimų metu ištirti 4 šurfai, iš viso 17 m^2. Nustatytas archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio storis, kuris Š–V dalyse siekia 1–1,5 m, P–R – 2–2,5 m. Sluoksnis datuojamas XVII–XVIII a. Šurfuose 3 ir 4 virš įžemio fiksuotas durpingas sluoksnis. Nors tyrimų metu archeologinių radinių šiame sluoksnyje neaptikta, vykdant platesnės apimties tyrimus šioje vietoje galima tikėtis išlikusių organinės kilmės radinių.

Aguonų Street 22

In 2021, KPIP conducted a field evaluation at the plot at Aguonų Str. 22 in Vilnius (Fig. 1). A total of four test pits were excavated, measuring 17 m^2 in total. The thickness of the layer of archaeological significance ranged from 1–1.5 m on the N–W side to 2–2.5 m on the S–E side (Fig. 2). The layer dates to the 17th–18th centuries. Peaty soil was observed above sterile soil in test pits 3 and 4 (Figs. 3–4).

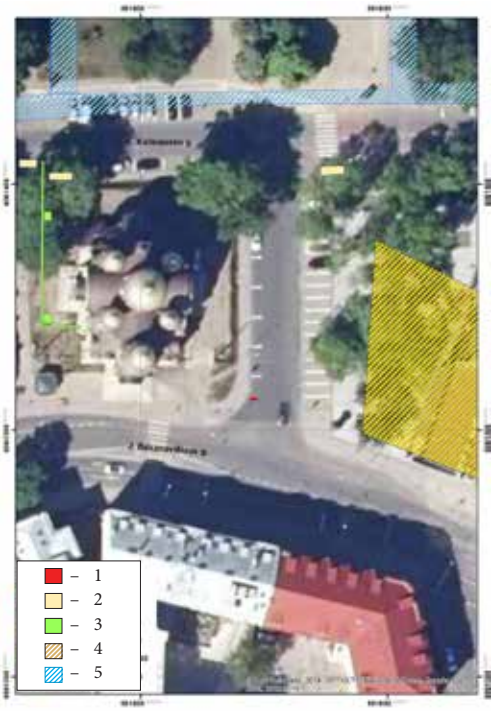

1 pav. Situacijos ir ankstesnių archeologinių tyrimų planas: 1 – žvalgyta iškasa; 2 – 2017 m. N. Dargytė; 3 – 2009 m. E. Butėnas; 4 – 2004 m. K. Katalynas; 5 – 1998 m. V. Vainilaitis. V. Indrulėnaitės-Šimanauskienės brėž.

Fig. 1. Area plan depicting current and previously examined locations: 1 – the surveyed trench; 2 – N. Dargytė in 2017; 3 – E. Butėnas in 2009; 4 – K. Katalynas in 2004; 5 – V. Vainilaitis in 1998.

Andrius Šležas,
Vida Indrulėnaitė-Šimanauskienė

K. Kalinausko gatvė

2021 m. Vilniaus mieste, nuo V. Mykolaičio-Putino iki Geležinkelių gatvės vykdyti gatvių rekonstrukcijos darbai, kurių metu atlikti žvalgymai. K. Kalinausko gatvėje žvalgytoje 0,9 m^2 dydžio iškasoje fiksuotas XVII–XVIII a. kultūrinis sluoksnis.

Minėta iškasa patenka į Vilniaus miesto istorinės dalies, vadinamos Naujamiesčiu (UK 33653), teritoriją. Naujamiesčio pradžią reikėtų sieti su buvusiais Vilniaus priemiesčiais – Lukiškėmis ir Pohulianka, pagal kuriuos jis suskirstytas į 2 dalis. Žemutinė miesto dalis – istoriškai Lukiškės ir viršutinė dalis – nuo M. K. Čiurlionio gatvės iki geležinkelio suplanuotos maždaug vienu metu – XIX a. Viršutinė dalis XIX a. pradžioje buvo beveik tuščia. 1860 m. nutiesus geležinkelį, Naujamiestis vystėsi itin sparčiai

iki I Pasaulinio karo. Fiurstenhofo sudarytame Vilniaus miesto plane senojo Naujamiesčio vietoje pažymėtos kalvotos tuščios žemės, tik Š riba praeina kelias, vėliau išsivystęs į Pohuliankos gatvę (dabar J. Basanavičiaus gatvė). Arčiausiai tirtos iškasos 2004 m. J. Basanavičiaus g. 25 sklype žvalgymus vykdė K. Katalynas (*LIIR*, f. 1, b. 4174). Tirtuose šurfuose aptiktas storesnis nei 1,6 m permaišyto grunto sluoksnis, kuris, pagal tyrėją, susiformavo po II Pasaulinio karo, užverčiant čia buvusio XIX a. pabaigoje ar XX a. pradžioje statyto ir vėliau nugriauto pastato rūsius. 2009 m. J. Basanavičiaus g. 27, Šv. Konstantino ir Šv. Michailo cerkvės šventoriuje E. Butėno tyrimų metu fiksuoti supiltiniai XX–XXI a. pradžios sluoksniai, susiformavę cerkvės statybos metu, kuriuose rasta pavienių XVII–XIX a. keramikos šukių, čerpių, koklių fragmentų (*ATL 2009 metais*, 2010, p. 507). 2017 m. M. K. Čiurlionio gatvėje, arčiausiai tyrimų vietos, N. Dargytės tirtose iškasose iki žvalgyto 1,2–1,6 m gylio fiksuotas tik XX a. maišytas sluoksnis (*LIIR*, f. 1, b. 8509). 1998 m. teritorijoje prie Santuokų rūmų keičiant šaligatvio dangą žvalgė V. Vainilaitis (*LIIR*, f. 1, b. 3159). Iki žvalgyto 30–40 cm gylio archeologinio kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

2 pav. Tyrimų metu surasti radiniai: 1 – plokštinio koklio fragmentas; 2 – puodo pakraštėlio fragmentas. I. Sinkevičiūtės nuotr.

Fig. 2. Recovered finds: 1 – fragment of a panel stove tile; 2 – fragment of a pot rim.

Iškasa formuota J. Basanavičiaus ir K. Kalinausko gatvių sankirtos ŠV dalyje, važiuojamojoje dalyje į PR nuo Vilniaus Šv. Konstantino ir Michailo cerkvės (1 pav.). Ji skirta elektros kabelio prastūmimui po K. Kalinausko gatve ir įvar-

3 pav. Iškasos 7 P pusės pjūvis. T. Šimanausko nuotr.

Fig. 3. S section of trench 7.

4 pav. Iškasos 7 bendras vaizdas. T. Šimanausko nuotr.

Fig. 4. A general view of trench 7.

dyta 7 numeriu. Iškasa stačiakampio formos, 1,5x0,6 m dydžio, ilgosiomis kraštinėmis orientuota R–V kryptimi, bendro 0,9 m² ploto. Kasta iki 1,2 m gylio. Iškasos vietoje žemės paviršius lygus, dengtas tašytų akmenų grindiniu. Po juo slūgsojo apie 10 cm storio betonas, žemiau – 20 cm storio skaldos sluoksnis. Giliau fiksuotas juodos spalvos grunto horizontas su rudos spalvos grunto intarpais, akmenimis, griuvenomis (plytgaliais, čerpių nuolaužomis) bei XVII–XVIII a. datuojamais radiniais – buitinės ir statybinės keramikos fragmentais (2 pav.). Sluoksnis storėjo V kryptimi, R šurfo dalyje jo storis siekė 20 cm, o V nusitęsė iki kasto projektinio 1,2 m gylio (3 pav.). Po šiuo kultūrinio sluoksnio horizontu šurfo R dalyje 75 cm gylyje atidengtas geltonos spalvos smulkiagrūdis smėlis – įžemis (4 pav.). Archeologinę vertę turinčių struktūrų elektros kabelio iškasoje nerasta.

K. Kalinausko Street

A 0.9 m² trench was surveyed during the K. Kalinausko Street reconstruction in 2020 (Fig. 1). Past excavations suggest that the surveyed area largely consists of 20th- and 21st-century deposits heavily disturbed during the construction of buildings and utility networks. A layer of black soil (Fig. 3) containing typical 17th- and 18th-century finds, such as domestic and structural ceramics fragments (Fig. 2), was encountered. Sterile soil was recorded at a depth of 75 cm and below (Fig. 4).

Andrius Šležas, Augustas Žilys

Liejyklos gatvė

2021 m. Vilniaus mieste, būsimų geriamojo vandens kolonėlių vietose vykdyti detalieji tyrimai. Liejyklos gatvėje ištirta viena 13,7 m² dydžio perkasa. Archeologinius tyrimus 2019 m. arčiausiai vykdė R. Butrimaitė. Detaliai ištirtas 681 m² plotas. Tyrimų metu atidengti du šio sklypo užstatymo horizontai. I mūrinio užstatymo horizonte atidengti 1817–1826 m. statytų pastatų pamatų fragmentai, vėlesnių etapų priestatai ir pertvarinės sienos, 1911–1924 m. laikotarpio architektūrinės ir inžinerinės liekanos. II medinio užstatymo horizonte, kultūrinio sluoksnio durpių sluoksnyje aptiktos 2 pastatų liekanos, datuojamos XVIII–XIX a., 1 griautinis palaidojimas, 5 medinių šulinių liekanos, 3 medinių latakų fragmentai, medinio vandentiekio fragmentas, Vingrių upelio šlaito sutvirtinimo rąstinė konstrukcija ir spėjamo tiltelio per upelį vieta. Tyrimų metu surinkti XVII–XX a. priskirti 1054 radiniai (buitinės keramikos, koklių, odos, medžio dirbinių fragmentai) (*ATL 2019 metais,* 2020, p. 308–312). 2006 m. S. Daukanto aikštės 3/8 archeologinius tyrimus vykdė R. Žukovskis, jų metu žvalgytas apie 116 m² plotas. Atidengti XVII a. I pusės mūrinių konstrukcijų fragmentai ir grindinio fragmentas. Aptikta XVI–XIX a. datuojamų radinių (*LIIR*, f. 1, b. 4751).

Perkasoje, tirtoje Liejyklos gatvėje, iki 0,83–1,3 m gylio fiksuoti archeologiškai nevertingi piltinės kilmės pilkos spalvos grunto sluoksniai, datuojami XIX–XX a. Giliau iki pasiekto 2,2–2,4 m gylio fiksuoti pilkos ir juodos spalvos grunto su griuvenomis sluoksniai, kuriuose aptikta XVII–XVIII a. datuojamos buitinės ir statybinės keramikos. Aptikta įvairių puodų, puodynių, keptuvių, lėkščių fragmentų, neglazūruotų arba dengtų žalia glazūra, keletas lėkščių fragmentų, dengtų gelsva, balta, mėlyna glazūromis. Iš statybinės keramikos daugiausia aptikta koklių, jie daugiausiai dengti žalia glazūra, dekoruoti augaliniu ir gėlių žiedų motyvais, vienas dubeninis koklis dekoruotas rozete. Tyrimų metu taip pat atidengti 2 mūrų ir 2 grindinių fragmentai. *Mūras 1* užfiksuotas per-